

Секторна програма “Коменски”

Европейската 2012 година

2012 година е обявена от Европейската комисия за *Европейска година на активното остаряване и приемствеността между поколенията*.

1993 г. е първата година, която маркира и насочва вниманието на обществеността към нуждата на възрастните за обучение и активност по време на остаряването. Това е първата европейска година, посветена на проблемите на възрастните хора и активното остаряване.

Инициативата има за цел да постави вниманието на европейските общества върху въпроси, свързани със застаряващото население в Европа. Продължаващото и в по-късна възраст обучение и резултатите от това усилие за обучение, са сложни явления, повлияни от множество фактори като степен на образование, професионален статус, професионална среда, индивидуални разходи и ползи от обучение. Актуални теми са: „От демографска бомба със закъснител към ценен човешки ресурс“, „Барииери и ползи на по-нататъшно професионално обучение за по-възрастните служители“, „Активното остаряване, живот и благосъстояние в по-късен етап“, „Обучение на по-възрастните служители: какво е ефективно?“ и др.

Европейският съюз предоставя все по-големи възможности за дълъг и здравословен начин на живот на своите граждани, което им дава възможност да бъдат активни през всички етапи на своето развитие. Европейската 2012 година акцентира върху използване потенциала на нарастващия брой хора над 55-годишна възраст. В тази връзка значително внимание се отделя на укрепването на връзката между поколенията чрез премахване на възрастовите предубеждения и стереотипи.

Повече информация: <http://ec.europa.eu/social/ey2012.jsp>

Секторна програма „Коменски“

Изборът на името на програма „Коменски“ има за цел да припомни богатото европейско наследство в сферата на образованието. „Коменски“ е секторна програма на най-голямата европейска програма за образование и обучение „Учене през целия живот“. Насочена е към средното образование и дава възможност за участие в европейски образователни проекти, в индивидуална и групова мобилност.

От 1995 година, програмата работи за засилване на европейските измерения в образованието. Най-широко са разгърнати нейните дейности Училищни партньорства и Мобилност, които целят повишаване качеството на училищното образование, формиране на личността на учениците и развитие на компетенциите на базата на чуждоезиковото обучение.

В програма „Коменски“ могат да участват:

- детски градини и училища, които работят по утвърдения от МОМН учебен план;
- учители;
- ученици;
- административен персонал в детски градини и училища;
- представители на МОМН и РИО на МОМН;
- преподаватели в образователни центрове и в езикови школи.

Дейности по секторна програма „Коменски“

ЦЕНТРАЛИЗИРАНИ дейности – администрират се от Изпълнителната агенция за образование, аудио-визия и култура към Европейската комисия в Брюксел.

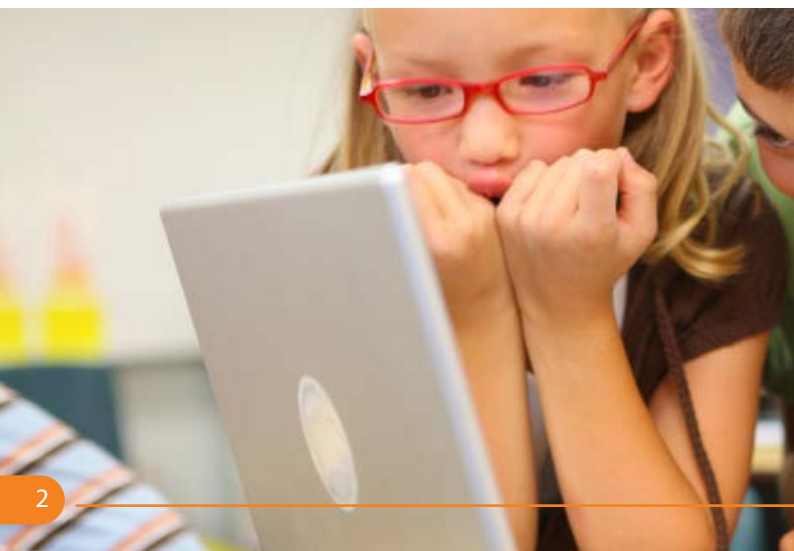
<http://ec.europa.eu/education/programmes/lfp>

ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИ дейности – координират се и се администрират на национално ниво от отделна Национална агенция във всяка европейска страна, участничка в Програмата “Учене през целия живот”. В по-големите европейски страни, Националните агенции могат да бъдат две или три.

За България Националната агенция по Програма “Учене през целия живот” е Центърът за развитие на човешките ресурси - ЦРЧР.

При подаването на кандидатури за бъдещи проекти, кандидатстването става след обявяване на Национална покана и конкретни срокове на сайта на ЦРЧР. За стартирането на всяка конкретна дейност се обявява отделна Национална покана. Документите се подават към Националната агенция.

За повече информация по секторна програма „Коменски“ посетете сайта на ЦРЧР (www.hrdc.bg).

Училищни партньорства

Двугодишни съвместни дейности на училища в Европа. Работата предвижда съвместна дейност, при която всички участници в международните проекти, като гости и домакини на своите партньори, опознават други култури и представят своята страна.

Учениците не само усъвършенстват уменията си да общуват на друг език, но се връщат много по-мотивирани да продължат да го изучават. *Учителите* опознават друга образователна система, а с чуждестранните си колеги изграждат взаимоотношения, разкриващи възможности за следващи проекти. Работата в екип сближава учителите и учениците и поражда нова мотивировка. Атмосферата в класната стая се променя и остава привлекателна и стимулираща дори след приключването на проекта.

Многостранны училищни партньорства - Включват участници от поне три страни, работещи по Програмата „Учене през целия живот“. Насочени са към активното участие на ученици или към педагогически проблеми и въпроси, свързани с управлението на училищата.

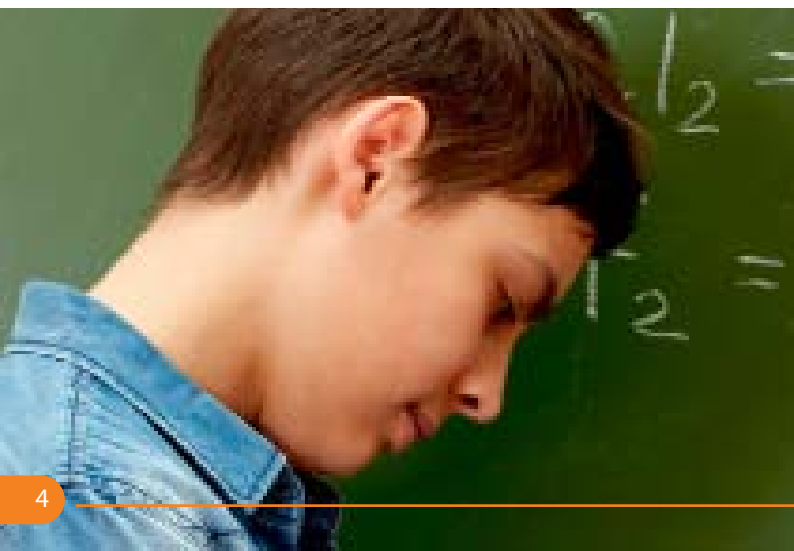
Двустранни училищни партньорства - Възможни са при проекти, ориентирани към изучаване на по-малко разпространените европейски езици. Включват обмен на класове. Най-малко за десет дни учениците пребивават в страната, чийто език изучават, създават нови приятелства, научават се да работят в екип и да поемат отговорност.

Въздействие на училищното партньорство

Разработените проекти по Училищни партньорства изиграват значима роля в живота на училищата:

- повишават качеството на преподавателската работа;
- активизират дейността на училището
- повишават авторитета на училището сред учениците, родителите, другите училища, образователните власти;
- подпомагат придобиването на професионални и лични умения за общуване, вземане на решения, разрешаване на проблеми, работа в екип;
- предоставят възможности за установяване на професионални и лични контакти;
- разширяват възможностите за изучаване и практикуване на чужди езици;
- запознават с културата на чужди страни;
- осигуряват възможност на училищата за допълнително техническо осигуряване – Интернет връзка, софтуер, материали за изложби и др.

Подготвителни визити

Участници в Подготвителните визити могат да бъдат представители на детски градини и училища, които желаят в бъдеще да реализират Училищно партньорство по секторна програма „Коменски“.

Подготвителните визити помагат да се установи контакт с подходящи институции и детайлно да бъде подготвен проектът за Двустранно или Многостранно училищно партньорство. Подготвителната визита може да бъде участие в Контактен семинар за намиране на партньори или среща с представители на бъдещите партньори в друга държава, участваща в Програмата „Учене през целия живот“.

При осъществяването на визитата, представител на българското училище гостува на партньорското, за да бъдат обсъдени идеи за бъдещия проект и да бъде подготвено проектното предложение. Финансирането покрива пътуването и престоя в друга страна на само един представител от образователна институция.

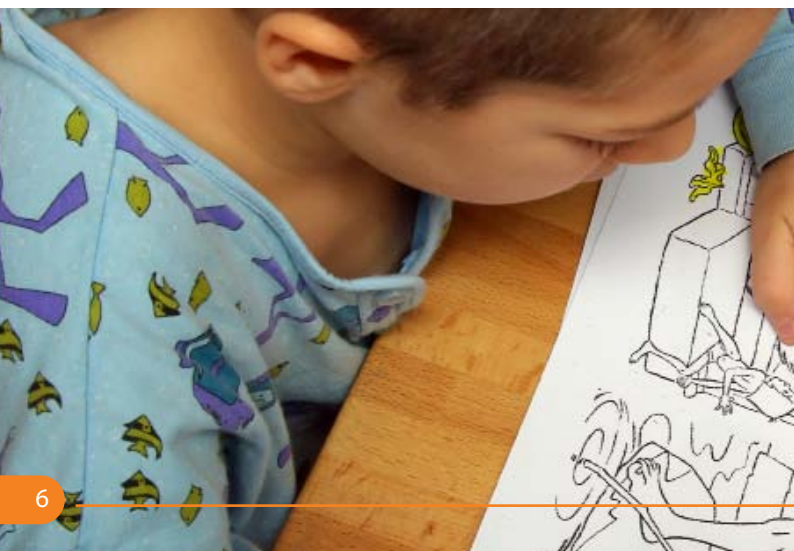
Индивидуални квалификационни дейности

Възможност за професионална квалификация чрез посещение на обучителен курс в друга европейска страна. Изборът на курса става от самия кандидат на основата на неговите професионални и лични интереси.

Дейността предоставя на учители, директори, представители на МОМН и на РИО на МОМН, преподаватели в образователни центрове и езикови школи, както и на служителите и преподаватели, работещи с деца със специални образователни потребности, възможност за:

- среща с добри педагогически практики;
- повишаване на квалификацията на училищните кадри;
- разширяване на знанията и уменията в професионалната област;
- повишаване на езиковите и комуникативните знания;
- среща с други култури;
- създаване на полезни връзки с колеги и организации;
- усвояване на нови методи в преподаването.

Продължителност на квалификационните курсове - от 5 работни дни до 2 или повече седмици. Финансиране на целия образователен курс – курсова такса, разходи за транспорт и издръжка, езикова подготовка. Кандидатстването става директно към Националната агенция.

Новата дейност по програма „Коменски“

Индивидуалната ученическа мобилност по секторна програма „Коменски“ е нова дейност, предоставяща на учениците от горния курс в общообразователните училища възможността да проведат от 3 до 10 месеца от своето обучение в Приемно училище и Приемно семейство в друга европейска страна. Ученически мобилности се организират между училища, които участват в съвместно Училищно партньорство по програма „Коменски“.

Целта на дейността е да предостави на учениците европейски образователен опит, да развие тяхното разбиране за многообразието на европейските култури и езици и да им помогне да придобият компетенции, необходими за личното им развитие. Тази дейност е и ценен международен педагогически опит за учителите, които участват в организацията и осъществяването на мобилността. Дейността се стреми да утвърждава устойчиво сътрудничество между участващите училища, да им позволява да признават учебните часове, прекарани в партньорско училище и да укрепва европейските измерения в училищното образование.

Кой може да кандидатства

За участие в дейността кандидатстват средни общообразователни училища, които участват или са участвали в Училищно партньорство по секторна програма „Коменски“. Учениците, бъдещи участници в мобилността, трябва да са навършили 16 години в началото на мобилността и да са записани като редовни ученици в Изпращащото училище. Реципрочният обмен на ученици между училищата/приемните семейства се насърчава, но не е задължителен.

Регионални партньорства

Регионалните партньорства „Коменски“ предоставят на образователни власти, от две различни европейски страни, възможност да работят заедно по една или повече теми от взаимен интерес, в сътрудничество с училища и други участници в образованието.

Регионалните партньорства „Коменски“ се състоят от 2 партньорски региона. Всеки партньорски регион включва:

- местна или регионална власт, имаща участие в училищното образование – за България това са РИО на МОМН и общините;
- поне едно училище;
- поне един друг подходящ местен партньор (напр. младежки или спортни клубове, сдружения на родители и ученици, местни културни институции и др.).

Възможни дейности:

- обмен на персонал, участващ в училищното образование;
- изследвания на дейности, малки проучвания;
- обмяна на опит и добри практики с партньорските региони/общините в чужбина;
- дейности по взаимно учене и съвместни обучителни сесии;
- летни училища;
- информационни кампании;
- разпространение на опита и резултатите от проекта и др.

Асистентски стаж

Целта на дейността **Асистентски стаж** по програма „Коменски“ е да даде възможност на бъдещи учители да разширят разбирането си за европейското измерение на преподаването и ученето, да усъвършенстват своите познания по чужди езици и преподавателските си умения, да опознаят други европейски страни и техните образователни системи.

Асистентите получават финансиране за стаж в приемащо училище в друга страна, участничка в Програмата „Учене през целия живот“. Приемашщото училище възлага на квалифициран и опитен учител да играе ролята на наставник на Асистента. Дейностите, в които може да се включи Асистентът, са следните:

- да работи като помощник на учителя в класната стая, подпомагайки груповата работа на учениците;
- да подпомага разбирането и изразяването на учениците на чужд език, като преподава родния си език;
- да осигурява подкрепа за ученици със специални образователни потребности;
- да работи с талантиливи ученици;
- да играе ролята на посланик на родната си страна, като представя нейния език и култура;
- да представя или засилва европейското измерение на приемащата институция;
- да разработва и изпълнява европейски проекти - например по eTwinning.

Двустранни или Многостранни училищни партньорства или Регионални партньорства по програма „Коменски“.

Прием на асистент

За период от 3 месеца до 1 учебна година, училището (детската градина) може да приеме чуждестранен Асистент – студент или квалифициран учител без педагогически стаж.

Учителите - при съвместната работа с него, а *учениците* – в часовете, в които Асистентът им преподава родния си език, както и в извънкласни занимания, усъвършенстват комуникативните си умения по този език.

Асистентът помага на редовния преподавател в часовете по специализирания предмет. Българският учител се запознава с друга образователна система и усвоява нови методи на преподаване.

Асистентът може да бъде ангажиран и в преподаването на други предмети, в които да представи своята култура или пък да допринесе със своите лични умения, например музикални, спортни и други. По този начин той:

- общува с повече ученици и учители,
- помага за изграждането на взаимоотношения с училища от други европейски страни,
- участва в проектни и извънкласни дейности, с което обогатява училищния живот.

eTwinning

Дейност **eTwinning** дава възможност да се работи съвместно с други европейски училища, без да се кандидатства за финансиране и без да се чака проектът да бъде одобрен. Това е най-модерната форма на училищно сътрудничество, която позволява да се стартират неограничен брой проекти. eTwinning не предоставя финансиране, но предоставя всички Интернет инструменти, с които преподавателите могат лесно да осъществят виртуално партньорство, както и да се срещнат с множество разнообразни и интригуващи идеи.

Учителите могат да започнат проекти в тематичната област, в която преподават. Представителите на училищното ръководство, педагогическите съветници или библиотекарите могат да започнат съвместна работа с неограничен брой европейски колеги по всякакви теми от взаимен интерес.

Учениците и преподавателите повишават мотивацията и самочувствието си, усъвършенстват компютърните и езиковите си умения, опознават други европейски култури и общуват все по-умело с техни представители.

За тези, които проявяват сериозен интерес към eTwinning, през учебната година се финансират семинари в различни европейски страни, а най-добрите проекти се награждат ежегодно, включително с възможност участниците в тях да се срещнат на живо.

Централизираны дейности

Многостранни проекти - Най-подходящата форма за изява на идеи за създаване и разпространение на образователни продукти (учебни програми, обучителни курсове, методологии, учебни материали и др.), които да бъдат разработени съвместно с европейски партньори. Можете да участвате в тях, дори и ако вашата организация не е училище.

Мрежи - Ако имате идеи и умения, с които да помогнете на работещи по програма „Коменски“ лица и институции да засилят своето сътрудничество и да продължат съвместната си работа и след приключване на проектите им, можете да създадете за тях платформи – Интернет страници и инструменти за обмен и разпространение на информация, както и да организирате тематични срещи и други събития. Можете да участвате в тази дейност, дори и ако вашата организация не е образователна.

Съпътстващи мерки - Ако вашите идеи не се вписват в нито една от дейностите на програма „Коменски“, но ясно допринасят за постигането на нейните цели, можете да участвате в нея, дори и ако вашата организация не е образователна, но може да допринесе за развитието на висококачествено училищно образование.

За повече информация по същността на централизираните дейности, както и за начините и сроковете за кандидатстване, обръщайте се към Изпълнителната агенция за образование, аудио-визия и култура към Европейската комисия в Брюксел:

<http://ec.europa.eu/education/programmes/llp>

<http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>

Възможности за намиране на партньори

- **<http://www.etwinning.net> eTwinning** – база данни за училища, работещи по виртуални проекти за междуучилищни партньорства;
- **<http://partbase.eupro.se>** - база данни в Интернет, разработена с подкрепата на Европейската комисия. Дава възможност на училищата да търсят потенциални партньори, както и да регистрират своята институция в регистър с цел да открият подходящ партньор за проект по програма „Коменски“;
- **<http://comenius.eun.org>** - Европейска училищна мрежа - Интернет страница, която предлага възможност за търсене на партньори;
- **<http://www.wotw.org.uk>** - Интернет страница за търсене на училища партньори, поддържана от Британски съвет;
- **<http://www.globalgateway.org/>** - Global Gateway;
- Лични контакти;
- Помощ от страна на местните власти;
- Контактни семинари, организирани от Националните агенции (следете Интернет страницата на ЦРЧР);
- Участие в други дейности на програма „Коменски“.

**ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ**

ГД Образование и култура

Програма „Учене през целия живот“

Център за развитие на човешките ресурси

1000 София, ул. „Граф Игнатиев“ 15, ет. 3

тел.: (+359 2) 915 50 10, факс: (+ 359 2) 915 50 49

e-mail:hrdc@hrdc.bg, www.hrdc.bg

Приемно време:

вторник и четвъртък от 14.00 ч. до 17.00 ч.

Център за развитие
на човешките ресурси
е сертифициран по
стандарт ISO 9001:2008

Ролята на Националната агенция

Центърът за развитие на човешките ресурси е Националната агенция за България по Програма „Учене през целия живот“ (2007-2013).

Националната агенция играе важна роля в практическото изпълнение на Програмата, като администрира децентрализираните дейности в целия проектен цикъл:

- разпространява информация за дейностите на Програмата;
- приема и регистрира кандидатурите;
- организира селекцията;
- сключва договори с успешно преминалите селекцията кандидати;
- извършва плащанията по договорите;
- извършва мониторинг и консултации на финансираните проекти;
- приема отчетите по тези проекти;
- организира дейности за разпространение и валоризация на резултатите от успешни проекти.